

НАВЧАЛЬНО - НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

ПДАУ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології

Кафедра селекції, насінництва і генетики

ІНСТИТУТ РОСЛИННИЦТВА ІМ. В.Я. ЮР'ЄВА НААН УКРАЇНИ

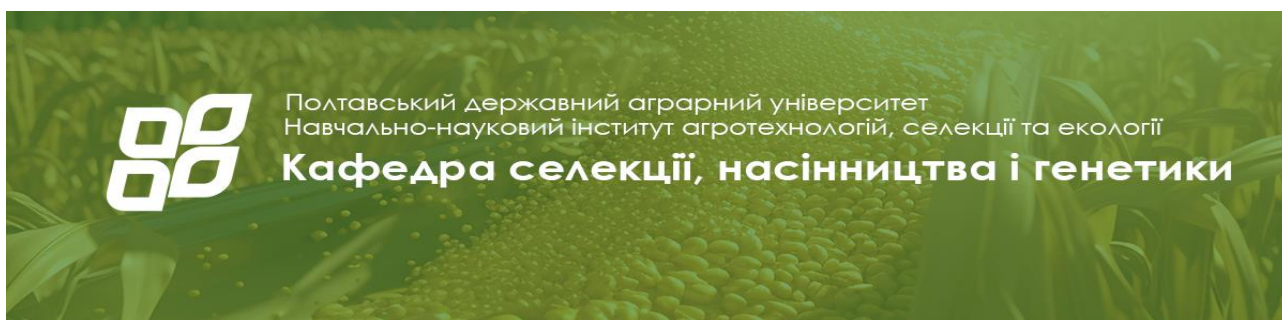
**МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

**“СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР”**

м. Полтава, 31 березня 2025 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут агротехнологій, селекції та екології
Кафедра селекції, насінництва і генетики

ІНСТИТУТ РОСЛИННИЦТВА ІМ. В.Я. ЮР'ЄВА НААН УКРАЇНИ

***СУЧАСНІ НАПРЯМИ ТА ДОСЯГНЕННЯ
СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР***

**МАТЕРІАЛИ ІІІ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

31 березня 2025 р.

УДК 631.527: 631.53

Сучасні напрями та досягнення селекції і насінництва сільськогосподарських культур: матеріали III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (31 березня 2025 року) / Редкол.: М.М. Маренич (відп. ред.) та ін. Полтава: ПДАУ, 2025. 136 с.

У матеріалах конференції наведено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету, а також здобувачів та науковців науково-дослідних установ НААНУ та закладів вищої освіти МОН України.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Маренич М.М. – директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Тищенко В.М. – завідувач кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Білявська Л.Г. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Кулик М.І. – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с.-г. н., професор;

Баган А.В. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Юрченко С.О. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Четверик О.О. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.;

Шокало Н.С. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Криворучко Л.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.;

Рибальченко А.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Барат Ю.М. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н., доцент;

Рошко І.І. – доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, доктор філософії.

Рекомендовано до друку засіданням вченої ради Навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології ПДАУ, протокол №8 від 10 квітня 2025 року.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ТА ДОСЯГНЕННЯ У СЕЛЕКЦІЇ РОСЛИН

Самородов В.М., Маренич М.М. СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ВЧЕНОГО-СЕЛЕКЦІОНЕРА	8
В.І. МОСКАЛЕНКА (1925-2008): ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ	
Суворова К.Ю., Леонов О.Ю., Усова З.В. ФОРМУВАННЯ СТІЙКОСТІ ДО ЗБУДНИКІВ ХВОРОБ У ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ У МИНУЛОМУ СТОЛІТТІ (ХАРКІВСЬКИЙ СЕЛЕКЦЕНТР)	12
Усова З.В., Шелякіна Т.А., Росанкевич О.М., Усова А.О., Усова Н.О. ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЯКОСТІ ЗЕРНА ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР В ІНСТИТУТІ РОСЛИННИЦТВА ім. В.Я. ЮР'ЄВА НААН	15
Буйдін В.В., Буйдін Ю.В., Самородов В.М., Шиян О.О. СЕЛЕКЦІЯ ПІВОНІЇ В УКРАЇНІ: ЧАС І ЗДОБУТКИ ВАСИЛЯ ГОРОБЦЯ	18

СЕКЦІЯ 2. ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ СЕЛЕКЦІЇ І НАСІННИЦТВА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ЗМІН КЛІМАТУ. ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ МЕТОДІВ У ТЕХНОЛОГІЯХ СЕЛЕКЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ ПОЛЬОВИХ КУЛЬТУР

Білявська Л.Г., Діянова А.О., Білявський Ю.В. РЕЗУЛЬТАТИ СЕЛЕКЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ НАУКОВОЇ ЛАБОРАТОРІЇ СЕЛЕКЦІ, НАСІННИЦТВА ТА СОРТОВОЇ АГРОТЕХНІКИ СОЇ	22
Палінчак О.В., Заверталюк В.Ф. РЕЗУЛЬТАТИ ЛІНІЙНОЇ СЕЛЕКЦІЇ КАВУНА ЗВИЧАЙНОГО	24
Маренич М.М., Куряча К.О. ВПЛИВ ПІДБОРУ ГІБРИДІВ КУКУРУДЗИ НА ВРОЖАЙНІСТЬ В УМОВАХ НЕСТІЙКОГО ЗВОЛОЖЕННЯ	27
Барилко М.Г., Захаренко В.А. ОЦІНКА РІВНЯ КОРМОВОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ГІБРИДНИХ ПОПУЛЯЦІЙ ГОРОШКУ ПОСІВНОГО (ЯРОГО)	29
Маренич М.М., Овсяник О.О. ВПЛИВ СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ НА ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННІ ОЗНАКИ КОНОПЕЛЬ ПОСІВНИХ	31
Єгоров Д.К., Єгорова Н.Ю., Реліна Л.І., Бордун М.Д. ВПЛИВ ДЕЯКИХ ФАКТОРІВ ЗМІНИ КЛІМАТУ НА СЕЛЕКЦІЙНІ ІННОВАЦІЇ СІЛЬГОСПКУЛЬТУР В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	33
Зінченко С.В., Лозінський М.В., Самойлик М.О., Устинова Г.Л. ВИКОРИСТАННЯ ПОЛТАВСЬКОГО ІНДЕКСУ ПРИ ДОБОРАХ У ПОПУЛЯЦІЯХ F ₂₋₃ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ	36
Солонечна О.В., Рябчун В.К. СЕЛЕКЦІЙНА ЦІННІСТЬ КОЛЕКЦІЙНИХ ЗРАЗКІВ ЯРОЇ М'ЯКОЇ ПШЕНИЦІ ЗА СТІЙКІСТЮ ДО БУРОЇ ІРЖІ	38

Басюк П.Л., Грабовський М.Б., Павліченко К.В., Німенко С.С., Мандриш О.Ю., Железняк В.В. ДИНАМІКА ЗМІНИ ВМІСТУ СУХОЇ РЕЧОВИНИ У РОСЛИНАХ КУКУРУДЗИ ПРИ ЗАСТОСУВАННІ МІКРОДОБРИВ ТА РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ	41
Кулик М. І., Рожко І. І. АНАЛІЗ СОРТІВ БОБОВИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР ЗА ГОСПОДАРСЬКО-КОРИСНИМИ ОЗНАКАМИ, КІЛЬКІСНИМ ТА ЯКІСНИМ СКЛАДОМ В РЕЄСТРІ СОРТІВ РОСЛИН	44
Чернобай С.В., Рябчун В.К., Мельник В.С., Капустіна Т.Б., Щеченко О.Є. МЕТОДИ СТВОРЕННЯ НОВОГО СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ ТРИТИКАЛЕ	46
Коваленко Н.П., Поспелова Г.Д. АНГЛІЙСЬКІ ТРОЯНДИ СЕЛЕКЦІЇ ДЕВІДА ОСТІНА	49
Долгальова Ю.А., Куманська Ю.О., Лозінський М.В., Сидорова І.М. ОЦІНКА СПЕЛЬТОПОДІБНИХ ЧОРНОБИЛЬСЬКИХ РАДІОМУТАНТІВ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ЗА НАТУРОЮ ЗЕРНА	52
Тищенко В.М., Криворучко Л.М., Котелевський Є.Ю., Коваль Д.О. РІВЕНЬ ФОРМУВАННЯ І МІНЛИВІСТЬ КІЛЬКІСНИХ ОЗНАК СОРТУ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ СОНАТА ПОЛТАВСЬКА ПРИ ФРАКЦІЙНОМУ ВИРОЩУВАННІ ЗЕРНА	54
Жук О.І. ВРОЖАЙНІСТЬ ОЗИМОЇ ПШЕНИЦІ ЗА УМОВ ПОСУХИ	56
Чернобай Ю.О., Рябчун В.К., Кузьмишина Н.В., Шиянова Т.П. ЗБЕРІГАННЯ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР У КОНТРОЛЬОВАНИХ УМОВАХ	60
Оборонова А.В., Поспелов С.В. ГІСОП ЛІКАРСЬКИЙ: СПОСОБИ РОЗМНОЖЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ	61
Голуб О.Р., Коваленко Н.П. СЕЛЕКЦІЯ КУКУРУДЗИ НА СТІЙКІСТЬ ДО ХВОРОБ	63
Баган А.В., Рибкін В.В. АНАЛІЗ СОРТИМЕНТУ НУТУ ЗВИЧАЙНОГО	66
Криворучко Л.М., Сіренко М. ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	68
Рибальченко А.М., Ісаков Р.Р. ОСОБЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ НАСІННИЦЬКОЇ РОБОТИ В УКРАЇНІ	69
Баган А.В., Маслівець О.В. НОВІ ПІДХОДИ ДО АДАПТИВНОЇ СЕЛЕКЦІЇ ЗА УМОВ ЗМІН КЛІМАТУ	72

СЕКЦІЯ 3. СОРТОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ УРОЖАЙНОСТІ

Молдован Ж.А., Молдован В.Г. ВПЛИВ АЗОТНОГО ЖИВЛЕННЯ НА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ ГІБРИДАМИ КУКУРУДЗИ СКОРОСТИГЛИХ ГРУП	75
---	----

Четверик О.О., Баган А.В. ВИРОЩУВАННЯ МАЛОПОШИРЕНИХ ОВОЧЕВИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ	78
Красовський В.В., Черняк Т.В., Гапон Ю.В., Шкура Т.В. ПОЛІПШЕННЯ КОЛЕКЦІЙНОГО ФОНДУ <i>ASIMINA TRILOBA</i> (L.) DUNAL В УМОВАХ ХОРОЛЬСЬКОГО БОТАНІЧНОГО САДУ	80
Філоненко С.В., Лисак В.М. ПІДБІР ОПТИМАЛЬНОГО ГІБРИДУ – ЗАПОРУКА МАКСИМАЛЬНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ	84
Бараболя О.В. РОЛЬ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ В РЕАЛІЗАЦІЇ БІОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПШЕНИЦІ ЯРОЇ	87
Барат Ю.М., Баган А.В. ВПЛИВ НОРМИ ВИСІВУ НАСІННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ СОРТІВ ЛЬОНУ ОЛІЙНОГО	90
Шевченко В.О., Поспєлова Г.Д., Коваленко Н.П. ХВОРОБИ М'ЯТИ ТА ЇХ ПОШИРЕННЯ В УКРАЇНІ	92
Четверик О.О., Маслівець О.В. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ АМАРАНТУ В УМОВАХ ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	94
Баган А.В., Євлаш В.В. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА ЯКІСТЬ НАСІННЯ ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ	97
Четверик О.О., Микитенко А.О. ВИРОЩУВАННЯ ВІГНИ В УКРАЇНІ	99
Баган А.В., Словцова В.Д. ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПЕРЦЮ СОЛОДКОГО (<i>Capsicum annuum</i> L.)	101
Юрченко С.О., Кузьменко О.О. ВПЛИВ ПЕРЕДПОСІВНОЇ ІНОКУЛЯЦІЇ НАСІННЯ НА ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ АРАХІСУ (<i>ARACHIS HYPOGAEA</i> L.)	103
Шокало Н.С., Реутенко В.Є. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ МІКОРИЗИ ЗА ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ	105
Четверик О.О., Мусієнко Н.О. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ РИЖІЮ В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ	108
Шакалій С.М., Маслівець О.В. ВПЛИВ ОРГАНІЧНОГО ЗЕМЛЕРОБСТВА НА ФОРМУВАННЯ ВРОЖАЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СОНЯШНИКА	111
Юрченко С.О., Тутка Т.О. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПІДГОТОВКИ ПОСАДКОВОГО МАТЕРІАЛУ ЗА ВИРОЩУВАННЯ ЦИБУЛІ НА ПЕРО	113

Баган А.В., Брехунцова О.А. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ ПОМІДОРА ЇСТІВНОГО	115
Шокало Н.С., Губаренко М.О. ПОЗАКОРЕНЕВЕ ПІДЖИВЛЕННЯ СОНЯШНИКА	117
Шакалій С.М., Мусієнко Н.О. БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КУЛЬТУРИ <i>HELIANTHUS TUBEROSUS</i>	119
Юрченко С.О., Мусієнко Н.О. ПРИСКОРЕННЯ ДОЗРІВАННЯ ПЛОДІВ ПОМІДОРА ЇСТІВНОГО	122
Баган А.В., Кириченко Ю.С. ВПЛИВ БІОПРЕПАРАТІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ ОГІРКА ПОСІВНОГО	125
Юрченко С.О., Тутка Т.О. ВПЛИВ СОРТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ МІКРОЗЕЛЕНІ ГОРОХУ	127
Баган А.В., Новохатько С.С. ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ГАРБУЗА МУСКАТНОГО	130
Юрченко С.О., Маслівець О.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ОГІРКА ПОСІВНОГО В УМОВАХ ЗАХИЩЕНОГО ГРУНТУ	132
Юрченко С.О., Ковригіна Є.К. ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ПЕРА ЦИБУЛІ ШАЛОТ ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТОВИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ	135

ВПЛИВ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ГАРБУЗА МУСКАТНОГО

Баган А.В., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.,
доцент

Новохатько С.С., здобувач ступеня вищої освіти бакалавр

Полтавський державний аграрний університет МОН України

Сьогодні в умовах дефіциту вологи, зниження родючості ґрунтів та частих кліматичних коливань, вирощування гарбуза із застосуванням біостимуляторів та регуляторів росту є доцільним та дає змогу підвищити урожайність, покращити якість продукції, зменшити витрати добрив та забезпечити стійкість рослин до несприятливих умов. Особливо це важливо для регіонів із нестабільною кількістю опадів, високими температурами та погіршенням умов запилення.

Гарбуз мускатний (*Cucurbita monschata*) – це однорічна, роздільностатева, теплолюбна й жаростійка, світлолюбна трав'яниста рослина. В умовах клімату України ця культура вирощується шляхом висівання насіння. Технологія вирощування гарбуза мускатного має базуватися на найбільш пристосованих до конкретних ґрунтово-кліматичних умов зони, районованих і перспективних сортах місцевої селекції. Дослідження показали, що сорти гарбуза різняться за врожайністю плодів. Так, у середньому по досліді найвищий її рівень був отриманий у ранньостиглого сорту Яніна – 17,2 т/га, що на 2,5 т/га або 17 % більше порівняно із середньостиглим сортом Гілея [4].

Гарбуз – посухостійка рослина. Серед баштанних культур він найбільш вологолюбний. Протягом усього періоду вегетації гарбуз потребує значної кількості вологи, особливо під час масового цвітіння та формування плодів за умови сприятливої погоди. Оптимальним температурним режимом для росту і розвитку культури є 25-30°C, тоді як для запилення найкращі умови спостерігаються при 18-20°C зранку та 20-25°C у денний час. Фактори, які відповідають за ріст і розвиток рослини – температура, волога, світло, мінеральне живлення.

Сучасним напрямом підвищення урожайності і покращення якості продукції рослинництва є активне впровадження в сільськогосподарське виробництво високих технологій за рахунок включення до них регуляторів росту рослин нового покоління. Під регуляторами росту рослин розуміють природні фітогормони, які містять збалансований комплекс фіторегуляторів, біологічно активних речовин, мікроелементів, що дозволяють цілеспрямовано регулювати найважливіші процеси росту й розвитку рослин, ефективно реалізувати потенційні можливості сорту та гібриду, закладені в геномі природою. Біостимулятори підвищують стійкість рослин до несприятливих факторів природного або антропогенного походження – критичних перепадів

температур, дефіциту вологи, ураження хворобами та пошкодження шкідниками [2].

На даний час стимулятори росту рослин – це невід’ємний елемент високовиробничих технологій, що здатні забезпечити значну економію матеріальних і енергетичних ресурсів, підвищити врожайність та якість продукції рослинництва. Вони є сполуками, що в мінімальних концентраціях здатні стимулювати ріст та процеси морфогенезу в рослин. Дані речовини здатні прискорити процеси росту та розвитку, підвищити врожай, активізувати процеси використання енергоресурсів, підвищити стійкість до факторів стресу. Все це відбувається завдяки їх впливу на метаболізм рослин і в кінцевому результаті вплине на якість і кількість урожаю [1].

Інтенсивність плодоношення та маса гарбузів безпосередньо залежать від регулярного забезпечення рослин необхідними поживними речовинами. На початкових етапах розвитку слід подбати про запилення, оскільки погодні умови можуть ускладнювати роботу комах-запилювачів. У такому випадку рекомендується знайти чоловічу квітку (вона з’являється першою) і вручну перенести пилок на жіночі квітки [3].

Спеціально для баштанних культур використовують комплексні препарати Біолан, Емістим С і Стимпо, які сприяють підвищенню їх урожайності. Баштанні стимульовано оптимальним набором біогенних мікроелементів, які за своєю природою близькі до сполук рослинної клітини, а тому не викликають у рослин відторгнення та є біологічно активними для їхнього росту та розвитку. Біодоступність біогенних мікроелементів складає понад 90 %. Основні елементи живлення, що містяться у даних препаратах сприяють швидкому поповненню запасів мікроелементів і забезпечують повноцінне живлення. Особливо ефективно баштанні культури реагують на внесення марганцю та заліза [1].

Отже, застосування стимуляторів росту під час вирощування гарбуза мускатного має наступні переваги: препарати підвищують схожість та енергію проростання насіння; стимулюють ріст та розвиток рослин; прискорюють засвоєння поживних речовин; сприяють розростанню потужної кореневої системи; забезпечують розвиток здорового листкового апарату; підвищують рівень урожайності культури.

Список літературних джерел

1. Вплив регуляторів росту рослин на урожайність. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/36393/1/150.pdf>

2. Гарбуз мускатний (прийоми вирощування). URL: <https://agrobiologiya.btsau.edu.ua/sites/default/files/visnyky/agrobiologiya/limar-agro-1-2018-158-164.pdf>

3. Гарбуз мускатний (технологія вирощування). URL: https://agrolife.ua/ua/blog/tehnologiya-tykva/?srsltid=AfmBOorRUAUE7q_LeSfkgogFTBrayVqPGHoPl1PomcMF0XgXg1YHahS2

4. Хареба В.В., Кокойко В.В. Використання природних регуляторів росту рослин (РРР) у технологіях вирощування гарбуза мускатного (*Cucurbita moschata*). *Овочівництво і багтанництво*. 2015. Вип. 61. С. 320–327.

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ ОГІРКА ПОСІВНОГО В УМОВАХ ЗАХИЩЕНОГО ҐРУНТУ

Юрченко С.О., доцент кафедри селекції, насінництва і генетики, к. с.-г. н.,
доцент
Маслівець О.В., здобувач ступеня вищої освіти бакалавр

Полтавський державний аграрний університет МОН України

Огірок посівний – одна з найпоширеніших овочевих культур, яку активно вирощують як в умовах відкритого так і закритого ґрунту. Ця культура вирізняється швидким ростом, високою фотосинтетичною активністю та значною потребою в поживних речовинах. Для забезпечення гарного розвитку рослин і отримання стабільного врожаю важливо вчасно вносити добрива, зокрема шляхом позакореневого підживлення [6].

Для повноцінного росту та плодоношення рослини огірка посівного потребують збалансованого комплексу поживних речовин. Навіть незначний дефіцит одного з елементів може негативно вплинути на ріст, формування зав'язі та якість плодів [5].

Позакореневе підживлення — це ефективний агротехнічний прийом, що полягає в обприскуванні листової поверхні розчинами добрив. Такий метод дозволяє оперативно компенсувати дефіцит як макро-, так і мікроелементів, що особливо важливо в періоди інтенсивного росту. На відміну від традиційного внесення добрив у ґрунт, позакореневе живлення забезпечує швидке надходження поживних речовин безпосередньо в клітини рослини через пори листя, минаючи ґрунтову фазу засвоєння [1].

Переваги позакореневого підживлення рослин огірка посівного пов'язані з швидкою дією, адже поживні речовини поглинаються через листя, що забезпечує швидкий ефект. При слабкому функціонуванні кореневої системи через холод чи поганий ґрунт, листове підживлення дозволяє уникнути дефіциту. Позакореневе внесення сприяє рівномірному розвитку плодів і покращує їх смакові властивості. Мінімізуються втрати речовин у ґрунті, оскільки поживні елементи не вступають у небажані хімічні реакції.

Частота обробок залежить від погодних умов і фізіологічного стану рослин. У фазу активного росту та плодоношення обробки варто проводити раз на 10–14 днів, а при виявленні симптомів дефіциту — частіше, з меншою